

SILMÄLUOMILEIKKAUKSET

Yläluomen ylimääräinen, löystynyt ihopoimu voi aiheuttaa väsyneen ilmeen tai jopa haitata näkemistä. Tämä lippaluomipoimu voi laskeutua nojaamaan yläluomen ripsiin tai silmän eteen. Lippaluomileikkaus eli *blepharoplastia* onkin yleisin silmäluomileikkaus. Leikkauksessa poistetaan ylimääräinen yläluomen ihopoimu ja tarvittaessa ihon alla pullottavaa rasvaa. Leikkausarpi paranee huomaamattomaksi, ja lopputuloksena on keveämpi yläluomi ja virkeämpi ilme.

Vastaavaan tapaan voidaan myös alaluomen ihoa tasoittaa sekä muotoilla rasvakudosta, joka saattaa muodostaa pussia alaluomelle. Alaluomileikkauksen yhteydessä voidaan myös häivyttää uurre, joka on muodostunut luomen ja posken pyöreiden väliin.

län myötä silmäluomi saattaa kääntyä virheelliseen asentoon. Rakenteeltaan herkkä on etenkin alaluomi, joka saattaa kääntyä ulospäin (*ectropium*) silmän pinnasta. Tällöin luomi ei kunnolla suojaa silmää, ja oireena on silmän vetistäminen ja kyynelten valuminen poskelle. Toisaalta alaluomen reuna ripsineen voi kääntyä sisäänpäin (*entropium*). Luomen reunan sisäänkääntymä aiheuttaa jatkuvan roskantunteen ja vetistyneen. Ärsytyksestä voi kehittyä sidekalvon tulehdus ja pahimmassa tapauksessa sarveiskalvon pinta voi vaurioitua pysyvästi.

Molemmat silmäluomien virheasennot ovat korjattavissa paikallispuudutusleikkauksella, jossa luomen normaali asento palautetaan.

Mikäli yläluomi ei avaudu hyvin, on kyseessä riippuluomi eli *ptoosi*. Riippuluomen yleisin syy on yläluomea avaavan lihaksen heikentyminen. Lihasta voidaan leikkauksella jäntevöittää, jolloin yläluomen reuna jälleen nousee sopivan ylös eikä jää mustuaisaukon eteen pimentämään näkökenttää.

Silmäluomileikkaukset tehdään useimmiten paikallispuudutuksessa. Kasvojen alueen paranemiskyky on erinomainen, minkä vuoksi leikkauksiin liittyvät komplikaatiot ovat harvinaisia. Kotiutumisen on mahdollista tulla kuluttua toimenpiteen päättymisestä. Lievä turvotus ja mustelmat häviävät 1-2 viikon kuluessa.

Kimmo Tanttula